

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudcem Mgr. Janem Šmakalem ve věci

žalobce: I. N. S., narozený X,
státní příslušník X,
toho času bytem X,

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**,
sídlem Nad Štolou 936/3, Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM-643/ZA-ZA11-K18-2025 ze dne 15. 7. 2025,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva vnitra č. j. OAM-643/ZA-ZA11-K18-2025 ze dne 15. 7. 2025 se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Ministerstvo vnitra je povinno nahradit žalobci náklady řízení ve výši 92 Kč do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. V této věci se soud zabýval tím, zda v případě S. byly splněny podmínky pro jeho zařazení jak bezpeční země původu. Takové zařazení vede ke zjednodušení řízení v neprospěch žadatele o mezinárodní ochranu.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

I. Řízení před správním orgánem

2. Žalobce podal dne 11. 6. 2025 žádost o udělení mezinárodní ochrany. Žádost odůvodnil tím, že mu v S. hrozí nebezpečí ze strany rodiny jeho otce. Ta je totiž striktně muslimská, naopak jeho matka je katolička. On se taky považuje za katolíka. Chodil do kostela s matkou, rodina jeho otce ho občas zahlédla, a otec jej pak doma tvrdě zbil. To se však odehrávalo, když byl mladší. Jeho rodiče již zemřeli. Před třemi lety se ho rodina od otce zřekla kvůli tomu, že je katolík. Nyní mu vyhrožují, že pokud se do S. vrátí, tak je mrtvým člověkem. Dále uvedl, že mu vyhrožuje muslimská komunita.
3. Žalovaný zamítl žádost žalobce o mezinárodní ochranu podle § 16 odst. 2 zákona o azylu jako zjevně nedůvodnou. Žalobce pochází z bezpečné země původu a neprokázal, že S. za takovou zemi považovat nelze. Svůj závěr opřel zejména o informaci odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra (Hodnocení S. jako bezpečné země původu) z ledna 2025. Z této informace vyplynulo, že S. lze považovat za bezpečnou zemi původu ve smyslu § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU (srov. příloha I směrnice). S. tedy splňuje předpoklady pro zařazení na seznam bezpečných zemí původu. Dále uvedl, že újma ze strany soukromých osob není významná pro rozhodnutí o mezinárodní ochraně, ledaže v zemi není dostupný účinný systém ochrany práv. K takovému závěru však v případě žalobce nelze dospět. Žalovaný měl pochybnosti o azylovém příběhu žalobce. Nadto žalobce sám uvedl, že o mezinárodní ochranu žádá za účelem legalizace svého pobytu na území. Na území členských států EU se ale žalobce nachází již od roku 2021, žádost o mezinárodní ochranu podal až v roce 2025, neboť mu manažer fotbalového klubu, za nějž v České republice hraje, řekl, ať si vyřídí povolení k pobytu. Z výpovědi žalobce tedy nevyplynulo, že by S. nešlo považovat za bezpečnou zemi původu.

II. Řízení před soudem

4. Proti tomuto rozhodnutí žalobce brojil žalobou. V ní namítl, že žalovaný nedostal své povinnosti řádně posoudit, zda lze S. považovat za bezpečnou zemi původu. Žalovaný se nevěnoval podrobnějšímu posouzení, zda byl S. zařazen na seznam bezpečných zemí původu v souladu s právem EU. Nikterak ani není zřejmé, z jakých podkladů žalovaný vycházel a omezil se na pouhé obecné tvrzení, že S. za bezpečnou zemi považovat lze. V případě žalobce panují důvodné obavy, že v případě návratu do S. bude terčem útoků ze strany jeho pronásledovatelů kvůli jeho náboženskému přesvědčení. Žalobce se nemohl obrátit na příslušné orgány v zemi původu s žádostí o pomoc, neboť jak již uvedl, tamní policie je zkorumpovaná a oznámení často neřeší. Toto tvrzení žalobce podpořil svou předchozí zkušeností, kdy se na policii obrátil v souvislosti s konfliktem s fotbalovým fanouškem. Policie však nic neřešila. Žalobce tedy měl odůvodněné obavy, že by mu pomoc nebyla poskytnuta. Žalobci bylo vyhrožováno jeho pronásledovateli, což prokázal svým věrohodným tvrzením.
5. Žalovaný považoval žalobu za nedůvodnou. Tvrzeným důvodem žádosti žalobce bylo vyhrožování ze strany jeho rodiny a muslimské komunity, které souvisí s jeho náboženským přesvědčením. Žalobce se však na příslušné orgány v S. neobrátil s žádostí o pomoc. Napadené rozhodnutí vychází z dostatečně zjištěného skutkového stavu. Žalovaný si opatřil aktuální informaci o zemi původu žalobce, přičemž dospěl k závěru, že S. lze považovat za bezpečnou zemi původu. Na závěr žalovaný uvedl, že nelze institut

mezinárodní ochrany zaměňovat nebo jím nahrazovat jiné formy pobytu dle zákona o pobytu cizinců.

III. Posouzení věci

6. Žaloba je důvodná
7. Žalovaný dospěl k nesprávnému závěru, že není třeba posuzovat důvody pro udělení mezinárodní ochrany, protože žalobce pochází z bezpečné země původu. V souzené věci ovšem nebylo prokázáno, že by byly splněny podmínky pro zařazení S. na seznam bezpečných zemí původu; žalovaný tedy měl o žádosti rozhodnout ve standardním řízení bez procesních zjednodušení.

Procesní odchylky u bezpečné země původu

8. Napadené rozhodnutí je založeno na uplatnění § 16 odst. 2 a 4 zákona o azylu, podle nichž se jako zjevně nedůvodná zamítne mimo jiné i žádost o udělení mezinárodní ochrany, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu. To platí, pokud *žadatel o udělení mezinárodní ochrany neprokáže, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze*. Jsou-li dány důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 a § 14 nebo doplňkové ochrany podle § 14b. Jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné podle odstavce 2, rovněž se neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany uvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a.
9. Charakteristickým znakem řízení o mezinárodní ochraně v případě bezpečných zemí původu oproti jiným obdobným azylovým řízením je vychýlení důkazní povinnosti ve vztahu k žadatelům. Jelikož se dodržování mezinárodních závazků a neporušování práv vlastních občanů u bezpečných zemí presumuje, leží hlavní odpovědnost za prokázání opaku právě na žadatelích (srov. rozsudek NSS č. j. 5 Azs 66/2008-70 ze dne 30. 9. 2008, č. 1749/2009 Sb. NSS). Pokud se udělení mezinárodní ochrany domáhá žadatel ze země patřící mezi tzv. bezpečné země původu, musí prokázat, že v jeho konkrétním případě tento stát za bezpečnou zemi původu považovat nelze, což v důsledku znamená, že musí prokázat, že mu hrozí větší riziko pronásledování nebo vážné újmy než ostatním osobám v obdobném postavení. Je tedy jeho úkolem přesvědčit žalovaného, že jeho žádost nelze zamítnout podle § 16 odst. 2 zákona o azylu, ale že jeho mimořádný příběh odůvodňuje věcné posouzení žádosti.
10. Smyslem této úpravy je zjednodušení procesního postupu tam, kde lze usuzovat na dodržování práv jednotlivců i existenci dostupné vnitřní ochrany s ohledem na zkušenost s určitou zemí původu a splnění dalších podmínek. Toto zjednodušení spočívá mimo jiné i v tom, že žalovaný nemusí obstarávat ke každé žádosti aktuální informace o zemi původu, které mají relevanci s ohledem na azylový příběh konkrétního žadatele. Stejně tak nemá povinnost zkoumat dostupnost vnitřní ochrany individuálně.
11. Podle § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu se za bezpečnou zemi původu považuje stát, jehož je cizinec státním občanem, (1) ve kterém obecně a soustavně nedochází k pronásledování, mučení nebo nelidskému nebo ponižujícímu zacházení nebo trestům a k hrozbě z důvodu svévolného násilí v případě mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, (2)

který jeho občané neopouštějí z důvodů uvedených v § 12 nebo 14a, (3) který ratifikoval a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, včetně norem týkajících se účinných opravných prostředků, a (4) který umožňuje činnost právníkům osobám, které dohlíží nad stavem dodržování lidských práv. Tyto podmínky vycházejí z kritérií přílohy I směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany.

12. Z řady dalších požadavků na klasifikaci jako bezpečné země původu lze zmínit, že země musí podmínky splňovat jako celek, nejsou přípustné teritoriální či personální výjimky (rozsudky SD EU C-406/22 CV ze dne 4. 10. 2024; C-758/24 Alace ze dne 1. 8. 2025). Situaci v bezpečné zemi původu je třeba přezkoumávat pravidelně, alespoň jednou za rok či při změně okolností (čl. 37 odst. 2 směrnice 2013/32/EU, § 86 odst. 4 zákona o azylu; rozsudek NSS č. j. 10 Azs 161/2022-56 ze dne 12. 10. 2022, č. 4410/2022 Sb. NSS).

S. jako bezpečná země původu

13. Podle § 2 bodu 20 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců, Česká republika považuje S. za bezpečnou zemi původu.
14. Rozhodnou otázkou tedy je, zda žalobce prokázal, že v jeho případě nelze S. považovat za bezpečnou zemi původu. Popřípadě mohl ještě prokázat, že vůbec nebyly splněny podmínky pro zařazení S. do seznamu zemí, které se považují za bezpečné země původu (srov. rozsudky KS v Brně č. j. 41 Az 58/2020-52 ze dne 20. 10. 2021, č. 4270/2022 Sb. NSS; NSS č. j. 10 Azs 161/2022-56). I bez aktivity žalobce je nicméně povinností soudu, aby *ex officio* prověřil splnění podmínek pro zařazení na seznam bezpečných zemí původu (srov. rozsudek SD EU C-406/22 CV).
15. Žalobce před soudem zpochybnil, že jsou splněny podmínky pro zařazení S. do seznamu zemí, které se považují za bezpečné země původu. Učinil tak velmi obecným tvrzením, že (1) nejsou zřejmé prameny, na jejichž základě byl S. zařazen, a že (2) nestačí obecné konstatování o ratifikaci lidskoprávních smluv S. bez ověření jejich faktického fungování. Tyto námitky nejsou důvodné, protože takto vymezenými vadami rozhodnutí žalovaného ani jeho podklady v zásadě netrpí. Stejně tak nelze říci, že by žalobce byl schopen vyvrátit domněnku bezpečnosti na základě svých individualizovaných tvrzení.
16. Pro posouzení to nicméně není rozhodující. Soud totiž *ex officio* shledal další nedostatky, pro které S. neměl být hodnocen jako bezpečná země původu:
17. Z informace Ministerstva vnitra *Hodnocení S. jako bezpečné země původu z 10. 1. 2025* vyplývá, že situace dodržování lidských práv je hodnocena příznivě. Jako problematické je však zmíněno dodržování práv dětí ve vztahu nuceným sňatkům, práv sexuálních menšin – zejména dospělých homosexuálů. Zmíněna je také ženská obřízka s tím, že je kriminalizována.
18. Z uvedeného plyne, že situace v S. je alespoň potenciálně problematická ve vztahu ke celým skupinám obyvatel S., a to skupinám vymezeným nějakým společným, chráněným znakem (pohlaví, pohlavní orientace). Nelze přitom přehlédnout, že správní soudy v Berlíně a Lipsku konstatovaly, že právě ženy a homosexuálové jsou ohroženými sociálními skupinami v S. do té míry, že lze usuzovat na pronásledování. Některé oblasti

jsou ohroženy velmi, prostředky ochrany práv jsou neúčinné.¹ Nizozemsko ostatně donedávna řadilo S. mezi bezpečné země původu právě s personální výjimkou pro „LGBTQI+ osoby“, což také napovídá jisté míře hrozby pronásledování pro tuto skupinu.

19. Česká republika ve vyhlášce č. 328/2015 Sb. nestanoví personální výjimku; S. považuje za bezpečný celý. Fakticky ale částečně přiznává, že situace není plošně bezproblémová – naopak identifikuje stejné problémy ve vztahu ke stejným skupinám, jako jiné členské státy EU.
20. K tomu přistupuje, že část *Hodnocení S. jako bezpečné země původu z 10. 1. 2025* týkající se fungování systému účinných opravných prostředků proti porušování základních práv a svobod je zastaralá. Podle pozn. č. 23 je tato část obsahově založena na výroční zprávě Ministerstva zahraničních věcí USA pro rok 2022 vydané dne 20. 3. 2023. Jde tedy o podklad téměř dva roky starý ve vztahu k lednu 2025, kdy bylo vydáno české hodnocení S. jako bezpečné země. To samo o sobě by nemuselo být problematické, pokud by bylo zřejmé, že od té doby nedošlo ke změně situace. Od té doby však byly vydány dvě další výroční zprávy Ministerstva zahraničních věcí USA, které neobsahují stejnou pasáž (resp. neobsahuje ji zpráva pro rok 2023; zpráva pro rok 2024 nemohla být zohledněna z důvodu data vydání, nadto má z důvodu změny zahraničně politického směřování administrativy USA výrazně omezenou vypovídací hodnotu²).
21. Stručně řečeno, aktuální hodnocení systému účinných opravných prostředků v S. je založeno na informacích z roku 2022, které se v novějších informacích neopakují. K této zásadní otázce tedy nebyl dodržen požadavek pravidelného přezkumu nejméně jednou za rok, resp. podklady nevypovídají o tom, že bylo provedeno nějaké novější hodnocení.
22. Lze tedy shrnout, že ze správního spisu ani z ničeho jiného nevyplývá, že byly dodrženy podmínky nezbytné pro hodnocení S. jako bezpečné země původu. Lze pochybovat, že S. je bezpečný pro všechny azylově relevantní skupiny obyvatel; nebylo doloženo efektivní fungování systému účinných opravných prostředků proti porušování základních práv a svobod. *Tyto problematické okruhy se sice (ani zdaleka) netýkají azylového příběhu žalobce*, ale S. i tak nelze považovat za bezpečnou zemi (na celém území a pro všechny skupiny obyvatel). Žalovaný proto nemohl o žádosti žalobce rozhodovat ve zjednodušeném řízení v režimu § 16 odst. 2 zákona o azylu. Žalovaný měl o žádosti rozhodnout ve standardním řízení, po zjištění konkrétních skutečností individualizovaných k azylovému příběhu žalobce.

IV. Závěr

23. Žalobce v řízení před žalovaným neuspěl z procesních důvodů, pro jejichž použití však nebyly splněny podmínky. Žalovaný tedy posoudil rozhodnou právní otázku nesprávně.
24. Soud proto rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V dalším řízení žalovaný rozhodně o žádosti žalobce standardním postupem, anebo bude muset odůvodnit, proč lze S. stále považovat za bezpečný na celém území a pro všechny skupiny obyvatel (§ 78 odst. 1, 4, 5 s. ř. s.).
25. Žalobce měl ve věci plný úspěch, a má proto vůči procesně neúspěšnému žalovanému

¹ Usnesení VG Berlin sp. zn. 31 L 670/23 A ze dne 16. 4. 2024, 31 K 671/23 A ze dne 29. 11. 2024; k datu rozhodnutí KS v Plzni dostupná z: <https://gesetze.berlin.de/bsbe/search>. Rozsudek VG Leipzig sp. zn. 3 K 534/22.A ze dne 11. 4. 2024; k datu rozhodnutí KS v Plzni dostupný z: <https://www.asyl.net/rsdb/m32628>.

² <https://www.ecoi.net/en/blog/usdos-publishes-annual-report-on-human-rights-for-2024>.

právo na plnou náhradu nákladů řízení. Ta se skládá z hotových výdajů ve výši 92 Kč za poštovné nezbytné k podání žaloby (§ 60 odst. 1 věta první s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost do dvou týdnů od jeho doručení u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 9. října 2025

Mgr. Jan Šmakal v.r.
soudce